

**ÇEŞİTLİ YILLAR İTİBARIYLA ÜNİVERSİTELERİ KAZANAN ÖĞRENCİLERİN
KAÇINCI TERCİHLERİYLE ÜNİVERSİTELERİ KAZANDIKLARI**

- BİR ÇÖZÜMLEME-

Melihse DARDAĞAN*
Prof.Dr.Muhsin HESAPÇIOĞLU**

GİRİŞ

"Üniversite'yle "toplum" birbirinden ayrılmaz, birbirleri için var olan iki oluşumdur. Birinin yokluğu ya da kopukluğu ötekinin gelişimini önler ve her ikisinin de güdük kalmasına yol açar.

Günümüzde yükseköğretim kurumları önündeki yığılmalar her geçen gün artarak devam etmekte, öğrencilerin ortaöğretim ile yükseköğretime geçişte kullanılan ölçme ve değerlendirme seçme sınavlarında zorluklarla karşılaşmalarına sebep olmaktadır. Üniversite dışındaki meslek edinme yollarının tıkanıdığı, eğitimde birçok sorunların önüne atılan son var olma seçenekleri gibi duruyorlar. Bunu ülkemizde sayılan yarım milyona ulaşan üniversite eğitimi beklentisi içindeki genç insanların her sene şanslarını "hiç olmazsa..." derecesine denedikleri sınav trajedisi açıkça ortaya koyuyor.

Ülkemiz genç nüfusunun fazlalığı, üniversitelerin meslek edinmede en önemli merkezler oluşu her yıl üniversiteye başvurularında artışa sebep olmaktadır.

Yükseköğretime geçişte kullanılan ölçme ve değerlendirme teknikleri ile ortaöğretimde kullanılan ölçme ve değerlendirme teknikleri arasındaki farklılıklar, öğrencilerin üniversite seçme sınavlarında zorluklarla karşılaşmalarına sebep olmaktadır. Bu nedenle ilköğretimden başlayarak milli eğitimimizin ölçme ve değerlendirme konusunda, tüm öğretim kademelerinde bir iyileştirme çabası içinde olmaları zorunlu görülmektedir.

Üniversiteye giriş sınavı ile üniversite ile başatme durumu arasında olumlu bir koreslasyon (ilişki) mevcuttur. Dolayısı ile üniversite sınavı toplumumuzda birinci dereceden seçici araç olarak işlev görmektedir. Bu araca göre öğrencinin ders başarısı, öğrenme arzusu, çabası gibi motivasyonel değerlerin üniversiteye girişinde pek bir katkısı olmamaktadır.

Diğer toplumlardaki ölçme mekanizmalarını incelediğimizde yükseköğretime geçişteki performans ölçümleri uzun bir zaman dilimini

* M.Ü. AEF EğitimdePsikolojik Hizmetler Yüksek Lisans Programı Öğrencisi ve "İçgörü Çocuk ve Genç Psikolojik Danışmanlık Merkezi'nde Psikolojik Danışman.

** M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü Başkanı.

kapsarken, toplumumuzda kullanılan performans ölçümü ise kısa vadede gerçekleştirmekte ve akademik başarı düzeyinin tahmin olarak işlev görmektedir.

Bunun yanı sıra uygulanan şekli ile üniversiteye giriş sınavı, gençleri ne istek ve yeteneklerine göre, ne de zekalarına göre değerlendirmede fakat, bir testteki becerilerine göre ele almaktadır. Sonuç olarak yeteneklerin ve zekaların yüksek öğretim dışında kalmasına sebep olmaktadır. ***Kazananların çok önemli bir bölümünde istek ve yeteneklerine uygun bir dalda öğrenim görme şansından yoksun kalmaktadır.***

Ortaöğretimi bitiren ve yükseköğretim görmek üzere hazırlanan gençlerin bir kısmı yükseköğretim programları hakkında bilgi sahibi olmadıkları gözlenmektedir. Bu nedenle, bu öğrenciler tercih ettikleri programları belirlemede ve sıraya koymakta problemlerle karşılaşmaktadırlar. ***Bazı adaylar ilk birkaç tercihlerini bilinçli olarak yazmakta, diğerlerini başkalarının öneri ve telkinlerine göre belirlemede ve sıralamaktadırlar.*** Bu adayların, hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları, fakat tercih listesinde yer verdikleri bir programa yerleştikleri zaman "istemediğin bir programa girmek zorunda kaldım" şeklinde yakındıkları gözlenmektedir.

Tercih sıralarının başlarına, isteyerek ve bilinçli olarak yazdıkları programlara yerleşen bazı adaylar ise bir süre sonra programın, beklentilerine uygun olmadığını fark etmekte ve düş kırıklığına uğramaktadırlar.

Bireyler yükseköğretime, bir alanda bilgi sahibi olma yanında ve belki daha da önemlisi bir meslek sahibi olmak için girmektedirler. Bu bakımdan, bir yükseköğretim programının seçilmesi aynı zamanda bir mesleğin seçilmesi anlamına gelir. Meslek ise, bir kimsenin tüm hayatı boyunca sürdüreceği faaliyetlerin önemli bir kısmını oluşturur.

Bu yüzden bir kimsenin mesleği seçmekle, genel yaşam biçimi konusunda da bir seçim yapmış olduğunu söylemek hatalı olmaz. Çünkü meslek kişinin hayatını bir çerçevede geçireceğini ve kimlerle etkileşimde bulunacağını belirleyen boyutlara da sahiptir. İnsanın hayatında böylesi öneme sahip olan bir kararın iyice düşünülmeden verilmesi, düş kırıklığına, mutsuzluğa, başarısızlığa yol açabilmektedir. Ayrıca, yükseköğretime giriş sınavla sınırlandırılmıştır ve hatalı bir karardan dönmek, çoğu kez mümkün olmamaktadır.

Yıldız Kuzgun, doçentlik tezinde ülkemizde meslek seçimi ile ilgili olarak yapılan çalışmaları ve kendi bulgularını şöyle belirtiyor:

Öğrenci tercihleri toplumda itibarlı birkaç meslek üzerinde toplanmakta, bu husus bir şeyler arasındaki yetenek ve iyi çeşitliliği konusunda bilinenlere ters düşmemektedir.

Üniversiteye seçiminde uygulanan testler sadece genel akademik yeteneği ve bilgiyi ölçmektedir.

özgüven 1974 yılında yaptığı bir araştırmada 1968-69 akademik yılında Hacettepe Üniversitesi Temel Bilimler Yüksek Okulu'nda okuyan 609 öğrenciden %33'ünün istediği bransa girememiş, %29'unun ise kısmen isteğini bransa girebilmiş olduğunu tespit etmiştir.

Her yıl başvuran aday sayısının 1/4'üne yakını bir yüksek öğretim programına kayıtlı olup da halinden memnun olmayan ve şansını yeniden denemek isteyenler oluşturmaktadır.

Bu nedenlerle:

Yanlış seçim yüzünden kaybedilen zaman ve harcanan emek ve para dikkate alınırsa geri dönüş giderek olanaksız hale gelmektedir. Bu durumda adayların daha bilinçli seçimler yapması gereği daha çok önem kazanmaktadır.

Adayların doğru ve yerinde kararlar verebilme ve güçleri geliştirilmelidir
Kuzgun

1982.

"Meslek tercihleri ilk ve ortaöğretim boyunca verilecek kararlara ve yapılacak tercihlere yakından bağlıdır. O halde mesleki tercih bize son sınıftan çok önce temel öğretimin son kademesinde (sekiz yıllık ilk ve orta okulun sonunda) girilecek ortaöğretim kurumunun yapısına bağlı olarak değişecektir." (Kulaksızoğlu ve Kulaksızoğlu, 1997, S.8). Böylece bir bireyin meslek tercihi bir sonra faktörce belirlenir: (1) Bireysel özellikler, (2) ailesel özellikler, (3) çevresel özellikler.

Böylece meslek seçimi bir karar verme durumu şekline girer. (Kuzgun 1993, S. 161- 170). Böylece sorun, seçimi bireysel, evrensel ve çevresel özelliklerce determine edilen bir meslek seçimi olarak bir karar verme durumunda seçeneklerin sayısı ne kadar olmalıdır, sorununa dönüşür.

Bu çevrede adayların ÖSYM'de yaptıkları tercihler ve bu tercihlerin sayısı gündeme gelmektedir. Ülkemizde mesleki yerleştirme sisteminde, yalnız ÖSS'ye girmek isteyen adaylar en çok 18 yükseköğretim programı, hem ÖSS hem de ÖYS'ye girmek istediklerini belirten adaylar ise en çok 24 yükseköğretim programını tercih edebilirler. Bu tercih sayısı

daha az olabilir.

Meslek seçimi gibi bir karar verme durumunda 15 ya da 24 tercih rasyonel midir? Böyle bir tercih uzamasında bulunan bir bireyin davranışını gözleyelim. Bu birey hem ÖSS hem de ÖYS'ye girmek isteyen bir birey olsun, böylece 24 tercih yapabilir.

A durumu: Bu birey bu 24 tercihinin tamamını da aynı meslekte yapabilir, (örnek: Tıp fakülteleri). Burada karşı soru şudur: Bir bireyin meslek tercihleri aynı anda 24 farklı tıp fakültelerine yayılabilir mi?

B durumu: Bu birey bu 24 tercihin 24'ünü de farklı mesleklerden yapabilir. Burada karşı soru şudur: Bir bireyin meslek tercihleri aynı anda 24 farklı meslek alanına yayılabilir mi?

C durumu: Bu birey bu 24 tercihin farklı oranlarda farklı mesleklerden yapabilir. Burada karışımın farklı bileşimleri söz konusu olabilir. Burada karşı soru şudur: Bir bireyin meslek tercihleri karışımının bileşimi ne olmalıdır?

Sonuç itibariyle şu söylenebilir: Meslek seçimini bir karar verme durumu olarak algıladığımızda bu karar verme durumunun kendine özgü özellikleri vardır. Karar seçeneklerinin sayısı sıradan bir karar verme durumundaki gibi anlatılamaz. Burada, yukarıda da belirtildiği gibi, öğrencinin bireysel özellikleri, ailesel özellikleri ve çevresel özellikleri bu karar durumunu determine ederler. Bu nedenlerle biz, ülkemizde üniversite giriş sınavında ki mesleki yerleştirme sisteminde öğrencinin öğrenim programı tercihi sayısının sınırlı olması gerektiğini savunuyoruz ve bu sayının rasyonelinin 3 ve iyimser koşullarda 5'e çıkabileceğini düşünüyoruz.

Bu araştırmada, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavına göre öğrenci almış olan yükseköğretim programlarının bu sınava giren ve programlara yerleşen adayların kaçına tercihleri ile yerleştirildiklerine (ilk beş tercih) dair bilgiler sunulmaktadır.

Bu bilgilerin, üniversitemiz yükseköğretim programları arasında bazı anlamlı karşılaştırmalar yapmada kullanılabileceği düşünülmektedir.

2. Değerlendirmelerdeki İzlenen Yöntemler

Ek 1 'de: Yıllar itibariyle tüm adayların, puan türlerine göre yerleşenlerin dökümü ve oranları verilmiştir.

Ek 2'de: Üniversiteler itibariyle tüm adayların, puan türlerine göre ilk üç'e yerleşenlerin döküm ve oranları verilmiştir.

Ek 3 de: 1988-1992 yıllarında (toplam 5 yıllık dönemde) *üniversiteler* itibariyle ilk üç tercihinden birini kazananların oranları.

Ek 4'de: 1988-92 Yılları itibariyle ilk üç tercihinden birini kazananların toplamdaki yüzdelerinin *bölümler* bazında karşılaştırılması.

3. Bu Çalışmadaki Üniversiteler

1. Akdeniz Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Bilkent Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi, Cumhuriyet Üniversitesi, Çukurova

Üniversitesi, Dicle Üniversitesi, 9 Eylül Üniversitesi, Ege Üniversitesi, Erciyes Üniversitesi, Fırat Üniversitesi, 14. Gazi Üniversitesi, 15. Gaziantep Üniversitesi, 16. Hacettepe Üniversitesi, 17. İnönü Üniversitesi, 18. İstanbul Üniversitesi, 19. İ.T.Ü. Üniversitesi, 20. Karadeniz Üniversitesi, 21. Marmara Üniversitesi, 22. Mimar Sinan Üniversitesi, 23. 19 Mayıs Üniversitesi, 24. O.D.T.Ü., 25. Selçuk Üniversitesi, 26. Trakya Üniversitesi, 27. Uludağ Üniversitesi, 28. Yıldız Üniversitesi, 29. 100. Yıl Üniversitesi, 30. G.A.T.A., 31. DKK Deniz Y. Üniversitesi

4. Genel Değerlendirme

Ek 1'de verilen 1988-92 yılları itibariyle (=5 yıllık) tüm adayların puan türlerine göre değerlendirilmesi (çizelge 6, ana tablo) baktığımızda;

Puan türlerine göre, başvuran adayların, yerleşen adaylarının oranının en yüksek olduğu bölüm ÖYS'de T-M % 29,18, onu % 18,00 ile Ö«S takip etmektedir. Üçüncü sırayı ÖYS bölümünde Dil % 17,00 ile takip etmektedir.

En düşük oran ise ÖYS bölümünde % 3,18 ile SOS, onu takip eden T-S % 4,05'dir.

Toplam başvuran ile yerleşen adayların oranına bakıldığında bu oranın % 11,26 olduğu görülmektedir.

Ek 2 ve 3'de verilen 1988-92 yılları itibarı ile ilk üç tercihlerinden birini kazananların, toplamdaki yüzdelerinin üniversiteler bazında karşılaştırılmasına baktığımızda;

1988 yılında ilk üç tercihinden birine yerleşenlerin tüm üniversiteye yerleşenlere oranı %14,68'dir.

1989 yılında ilk üç tercihinden birine yerleşenlerin tüm üniversiteye yerleşenlere oranı %14,29'dur.

1990 yılında ilk üç tercihinden birine yerleşenlerin tüm üniversiteye yerleşenlere oranı %14,12'dir.

1991 yılında ilk üç tercihinden birine yerleşenlerin tüm üniversiteye yerleşenlere oranı %14,48, 1992 yılında ise %13,50'dir.

Üniversiteler bazında baktığımızda, ilk üç tercihi yerleşenlerin oranlarının en yüksek olduğu üniversitenin Boğaziçi Üniversitesi olduğu görülmektedir (Yıllara göre oran ortalama %53 civarındadır).

Anadolu Üniversitesi yaklaşık olarak %39 ile onu izlediği görülmektedir.

Yüzüncü Yıl ve Cumhuriyet Üniversitelerinin, ilk üç tercihte belirtenlerin oranlarının yaklaşık olarak %6 ile en alt sırada yer aldıkları görülmektedir.

G.A.T.A.'ya 1988 yılında %43,52'sinin burayı ilk üç tercihinde belirtmişlerdir. Fakat 1992 yılında bu oran %9,92'ye düşmüştür.

Bu veriler göstermektedir ki:

- * İlk üç tercihine göre bir yüksek öğretim kurumuna yerleşenlerin oranı yıllara göre pek değişmemiş, birbirine yakın seyir etmiştir.
- * İlk üç tercihine girenlerin oranlarının % 14 civarında olduğu görülmektedir. Bu sayı oldukça düşüktür. İlk üç tercihte gerçekten istenen bölümlerin belirtildiği varsayımlar ise, geriye kalan üniversiteli %86'lık gibi büyük bir çoğunluğunun istemediği bölümlerde eğitim gördüğü sonucu çıkmaktadır.
- * Bunun yanında, bu sayı üniversite sınavı başarı düzeyin de oldukça düşük olduğunun göstergesidir.

Ek 4'de verilen 1988-92 yılları ile ilk üç tercihlerinden birini kazanların toplamdaki yüzdelerinin *bölümler* bazında karşılaştırılmasına baktığımızda;

İlk üç tercihinden birine yerleşenlerin oranının en yüksek olduğu bölüm ÖYS'de %30,24 ile Sosyal Bilimlerdir. Onu %25,60 ile Tıp takip etmektedir. Dil bilimlerdeki oran ise %20 civarındadır. ÖSS'deki Sosyal Bilimler bölümüne yerleşenlerin %22,81'i ilk üç tercihinden birini kazanmıştır.

İlk üç tercihinden birine yerleşenlerin oranının en düşük olduğu bölüm Fen bilimleri bölümüdür, bu bölümdeki öğrencilerin sadece %2,96'sı okudukları bölümü ilk üç tercihe yazmışlardır. Bu oranın düşük olduğu diğer bir bölüm ise Ziraat'dır (%3,04).

Eğitim Bilimleri yıllara göre oranlarına baktığımızda 1990 yılında diğer yıllara oranla büyük bir düşüş olmuş (% 3,96), diğer yıllarının oranlarının ise toplamdaki oranı (Ek 3.) yakın olduğu görülmektedir (yaklaşık % 14).

ÖSS ile yerleşilen sosyal bilimler bölümünün ilk üç tercihte kazanılması yıllara göre bir artış göstermiştir (sırası ile; % 11,93, % 28,13, %24,87, %24,57, %33,51).

Yine yukarıdaki varsayımdan yola çıkarak ilk üç tercihte gerçekten istenen bölümlerin belirtildiğini düşünürsek Fen bilimleri ve Ziraat Bölümlerinde okuyan üniversitelilerinin nerede ise tamamının istemediği bölümlerde okuduğu sonucuna varabiliriz (yaklaşık % 97).

Ek:1

Çizelge 1: 1988 Yılı İtibariyle Tüm Adayların Puanlarına Göre Değerlendirilmesi

	FEN	MAT	T-M	SOS	T-S	DİL	ÖSS	TOPLAM
Başvuran Adaylar	119620	173737	180425	239151	177577	451184	519569	1455263
Yerleşen Adaylar	14565	22077	10267	9039	6731	5348	91300	159327
Yerleşen %	12.18%	12.70%	5.69%	3.78%	3.79%	11.84%	17.57%	10.95%

Çizelge 2: 1989 Yılı İtibariyle Tüm Adayların Puanlarına Göre Değerlendirilmesi

	FEN	MAT	T-M	SOS	T-S	DİL	ÖSS	TOPLAM
Başvuran Adaylar	138740	199784	215593	296839	244847	38507	672866	1807176
Yerleşen Adaylar	13516	23373	10327	9203	7390	5403	124673	193885
Yerleşen %	9.74%	11.70%	4.79%	3.10%	3.01%	14.03%	18.53%	10.73%

Çizelge 3: 1990 Yılı İtibariyle Tüm Adayların Puanlarına Göre Değerlendirilmesi

	FEN	MAT	T-M	SOS	T-S	DİL	ÖSS	TOPLAM
Başvuran Adaylar	140290	207914	225310	321120	308728	42894	748208	1994465
Yerleşen Adaylar	14681	24506	11114	9993	12723	5690	117546	196253
Yerleşen %	10.46%	11.79%	4.93%	3.11%	4.12%	13.26%	15.71%	9.84%

Çizelge 4: 1990 Yılı İtibariyle Tüm Adayların Puanlarına Göre Değerlendirilmesi

	FEN	MAT	T-M	SOS	T-S	DİL	ÖSS	TOPLAM
Başvuran Adaylar	84795	182683	150751	307434	297524	23095	717293	1763575
Yerleşen Adaylar	14920	25218	12373	9385	13337	6102	118400	199735
Yerleşen %	47.60%	13.80%	8.21%	3.05%	4.48%	26.42%	16.51%	11.33%

Çizelge 5:1992 Yılı İtibariyle Tüm Adayların Puanlarına Göre Değerlendirilmesi

	FEN	MAT	T-M	SOS	T-S	DİL	ÖSS	TOPLAM
Başvuran Adaylar	96683	198011	160706	332554	316471	23972	815202	1943599
Yerleşen Adaylar	15704	26309	13887	9930	14282	6974	173217	2600303
Yerleşen%	16.24%	13.29%	8.64%	2.99%	4.51%	29.09%	21.25%	13.39%

Çizelge 6: 1988-1992 Yılları İtibariyle (=5 yıllık) Tüm Adayların Puan Türlerine Göre Değerlendirilmesi

	FEN	MAT	T-M	SOS	T-S	DİL	ÖSS	TOPLAM
Başvuran Adaylar	580128	962129	932785	497098	1345147	173652	3473138	8964078
Yerleşen Adaylar	73386	121483	272164	47550	54463	29517	625136	1009503
Yerleşen%	12.65%	12.63%	29.18%	3.18%	4.05%	17.00%	18.00%	11.26%

İKİNCİ DÖNEM	88		89		90		91		92		86-92 ORT.	
	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%
AKADEMİK	35	55,03%	VERİLEŞEN	29,69%	55	35,48%	41	24,78%	36	23,30%	37,4	29,91%
ÜNİVERSİTESİ	16	4,32%	4	2,14%	8	3,54%	10	3,79%	6	2,82%	7,8	3,25%
	17	9,04%			4	6,06%	2	2,25%	3	2,91%	5,2	4,02%
			21	39,29%	11	3,32%	19	7,39%	14	6,77%	9,6	3,56%
					19	25,68%	29	29,90%	21	14,36%	14,2	21,62%
	164	10,35%									32,8	2,37%
	69	7,08%	5	3,21%	9	4,09%	5	2,30%	9	3,41%	19,6	4,02%
	1	2,17%									0,2	0,45%
			100	7,54%	23	4,98%	37	5,67%	45	5,11%	41	4,74%
			83	6,61%	69	4,51%	102	7,79%	80	6,71%	69,2	5,2%
			5	7,69%	9	10,39%	14	1,90%	7	5,3%	7	7,23%
	316	9,82%	337	8,09%	207	6,37%	260	8,4%	235	6,68%	255	7,83%

İKİNCİ DÖNEM	88		89		90		91		92		86-92 ORT.	
	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%
ANADOLU	47	24,28%	38	16,21%	54	20,61%	27	13,66%	29	11,69%	45	17,22%
ÜNİVERSİTESİ	29	10,68%	22	7,48%	27	6,34%	25	3,90%	24	2,67%	31,5	7,1%
	5	2,15%	8	3,03%	4	1,49%	6	2,27%	4	1,44%	5,6	3,68%
	25	12,82%	42	15,53%	49	17,31%	42	14,09%	37	11,29%	41	14,15%
	46	2,63%	6	10,71%	9	15,29%	16	1,928%	22	22,92%	19,8	14,25%
			40	2,61%	71	4,51%	67	4,30%	55	3,40%	46,5	3,95%
	16,642	31,95%									313,4	6,19%
	88	7,69%									17,6	1,49%
			27,687	32,83%	23,072	27,46%	23,877	27,17%	48,449	36,51%	2409,7	24,75%
			68	5,92%	79	6,47%	91	5,86%	75	4,74%	62,6	4,99%
					5	10,98%	12	9,43%	5	3,60%	5,2	4,11%
	16,964	39,22%	27,921	31,45%	33,354	26,99%	22,823	26,14%	48,700	35,41%	253,803,646	29,66%
	16,964	39,22%	27,921	31,45%	33,354	26,99%	22,823	26,14%	48,700	35,41%	253,803,646	29,66%

Çizelge 7.c

ANKARA UNİVERSİTESİ	88		89		90		91		92		88-92 ort.	
	İK 3 TERCİH TOPLAMI		İK 3 TERCİH TOPLAMI		İK 3 TERCİH TOPLAMI		İK 3 TERCİH TOPLAMI		İK 3 TERCİH TOPLAMI		İK 3 TER TOPL. ORT.	
	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%
	230	27,54%	169	22,81%	151	25,66%	208	25,85%	176	21,66%	194,8	21,1%
	8	3,00%	5	2,30%	9	1,61%	7	2,45%	3	1,41%	7	2,13%
	17	3,67	20	2,81%	5	1,29%	8	1,14%	10	2,02%	11,8	54,81%
	15	5,37	18	5,25%	19	5,25%	6	1,69%	9	1,85%	13,4	90,28%
	641	54,04	757	47,40%	708	45,13%	1.015	42,17%	743	41,30%	769,6	42,81%
	138	15,73%	128	13,36%	135	14,69%	103	17,88%	173	18,50%	147,2	16,09%
	330	41,48%	302	45,20%	311	46,25%	327	34,54%	327	34,54%	334	34,89%
	22	3,17%	12	1,68%	21	2,96%	4	0,57%	12	1,43%	14,4	
	46	6,22%	43	5,82%	43	5,13%	34	6,82%	39	5,74%	39	6,09%
	50	6,63%	50	6,54%	44	4,55%	84	4,79%	64	4,79%	64,2	5,03%
	22	15,03%	14	8,92%	8	4,12%	15	6,44%	14	5,94%	15,1	7,51%
	1.522	19,80%	1.517	19,27%	1.504	13,76%	1.534	18,65%	1.474	17,06%	1.513,2	18,70%

Çizelge 7.d

ATAÜRK UNİVERSİTESİ	81		85		90		91		92		81-92 ort.	
	İK 3 TERCİH TOPLAMI		İK 3 TERCİH TOPLAMI		İK 3 TERCİH TOPLAMI		İK 3 TERCİH TOPLAMI		İK 3 TERCİH TOPLAMI		İK 3 TER TOPL. ORT.	
	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%
	42	18,91%	30	11,05%	44	11,99%	36	11,71%	32	5,75%	39,4	12,67%
	8	7,27%	3	2,73%	3	1,82%	5	5,13%	9	2,39%	5,4	4,40%
	10	2,00%	4	1,20%	2	0,60%	1	0,19%			3,6	0,31%
	31	5,00%	32	8,15%	32	5,69%	24	6,81%	103	8,98%	63	6,84%
	37	7,30%	28	8,24%	47	13,40%	86	16,13%	42	18,05%	48,1	12,04%
	14	5,40%	14	4,13%	28	8,36%	45	10,10%	57	5,77%	32	6,76%
	10	2,07%	8	2,41%	11	3,39%	12	4,52%	12	2,57%	11,2	3,33%
	14	2,78%	14	2,76%	9	1,73%	7	0,53%	8	1,49%	9,4	1,94%
	49	7,10%	54	6,84%	8	6,37%	12	10,00%	42	14,89%	35,5	9,04%
	47	10,44%	52	11,69%	37	5,37%	9	9,78%	39	7,17%	38	8,14%
	282	6,40%	172	6,27%	255	6,97%	302	6,76%	349	7,45%	292,2	6,58%

Çizelge 7a:

	88		89		90		91		92		88-92 ortu	
	İK3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%
BİLKENT ÜNİVERSİTESİ	149	96,33%	166	94,12%	154	91,66%	123	85,67%	140	93,19%	28	18,07%
							14	66,67%	16	10,00%	132,4	91,55%
	5	1,5	21	6,16%	35	5,14%	65	13,33%	117	9,67%	35,4	1,83%
	34	9,71	32	9,43%	27	5,65%	67	11,17%	45	7,56%	34,2	55,76%
	93	14,53%	51	13,39%	94	14,83%	70	16,47%	92	18,04%	53,6	10,80%
	211	20,97%	289	20,94%	310	16,80%	349	17,66%	410	16,86%	337,8	18,09%

Çizelge 7c:

	88		89		90		91		92		88-92 ortu	
	İK3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%
BÜĞÜZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	221	69,24%	214	64,15%	234	75,87%	241	70,83%	212	57,95%	220,4	70,61%
	31	11,03%	23	11,80%	45	18,79%	42	20,19%	53	30,36%	43,8	18,27%
	69	31,94%	67	41,88%	91	41,59%	77	41,62%	79	34,36%	76,4	40,47%
	56	25,86%	57	34,78%	87	38,19%	76	36,54%	66	42,31%	70,4	37,13%
	92	70,23%	97	75,78%	96	61,57%	96	71,11%	112	82,96%	98,6	73,73%
	267	81,80%	265	84,85%	305	97,13%	297	96,12%	329	91,69%	290,4	95,19%
	25	21,74%	34	22,02%	41	33,99%	22	21,37%	23	34,31%	25,4	28,39%
	8	1,79%	13	1,48%	12	11,01%	19	13,63%	13	12,75%	13	15,19%
	779	59,51%	717	53,32%	907	54,57%	850	54,15%	887	54,11%	842,4	53,49%

Cizelge 7a:

	88		89		90		91		92		88-92 ort.	
	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%
CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	37	16,67%	20	15,65%	33	15,57%	16	10,26%	19	7,88%	23	13,20%
	7	4,2%	4	2,2%	10	5,41%	10	5,29%	7	3,54%	7	4,09%
	6	2,23%	7	3,61%	2	1,02%	7	2,61%	5	2,21%	5	2,4%
	3	5,65%	1	2,04%	4	7,69%	3	6,12%	3	5,66%	28	45,33%
	9	12,09%	8	9,52%	12	13,04%	14	11,1%	21	13,13%	128	
	7	4,24%	10	5,03%	13	5,46%	16	5,99%	14	4,06%	12	4,86%
	37	8,71%	32	7,14%	13	3,04%	25	5,84%	31	4,73%	27	5,89%
	56	7,66%	87	3,94%	53	5,68%	72	7,15%	59	6,56%	65	7,38%
	2	5,41%	3	5,88%	5	4,50%	3	2,56%	9	4,66%	4	4,59%
	154	7,22%	172	7,54%	145	5,92%	166	6,37%	168	5,66%	141	6,14%

Cizelge 7b:

	88		89		90		91		92		88-92 ort.	
	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	90	33,21%	58	27,88%	106	40,19%	86	32,70%	81	31,27%	84	33,34%
	16	9,18%	8	4,94%	20	10,10%	28	11,46%	17	6,88%	178	8,73%
	6	2,1%	19	8,60%	6	2,71%	8	3,60%	10	4,59%	98	4,14%
	47	20,10%	55	27,83%	101	13,93%	128	18,10%	136	18,11%	93	18,53%
	21	35,99%	14	21,21%	12	17,91%			22	33,85%	138	21,71%
	63	19,09%	69	22,12%	75	23,29%	71	27,52%	61	16,76%	678	21,44%
	24	4,8%	25	3,95%	26	3,98%	16	2,56%	9	1,29%	30	3,19%
	120	9,77%	94	7,99%	17	2,85%	27	4,87%	39	5,60%	59	6,26%
	66	5,65%	64	4,88%	44	3,40%	83	5,09%	78	5,69%	47	7,89%
	2	8,80%	1	3,13%	5	9,62%	16	12,12%	10	6,48%	68	7,89%
	455	10,12%	407	9,31%	412	9,37%	463	9,89%	463	9,60%	440	9,80%

Çizelge 71.

	84		85		90		91		92		84-92 ort.	
	İK 3 TERCİH TOPLAMI		İK 3 TERCİH TOPLAMI		İK 3 TERCİH TOPLAMI		İK 3 TERCİH TOPLAMI		İK 3 TERCİH TOPLAMI		İK 3 TERCİH TOPL. ORT.	
	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%
	79	25,43%	38	22,42%	47	29,94%	37	27,11%	46	26,40%	40,4	27,79%
	7	9,21%	10	11,19%	6	4,22%	8	10,11%	22	17,46%	10,6	11,77%
	7	2,57%	6	2,21%	5	1,82%	3	1,14%	2	0,76%	4,6	1,72%
	43	8,38%	34	7,06%	12	1,39%	107	11,43%	107	11,07%	75,4	9,29%
	82	33,47%	66	42,81%		37,74%	57	54,39%	53	42,40%	59,6	45,72%
	5	6,17%	7	6,64%	5	5,79%	8	5,71%	14	6,42%	7,8	5,18%
	37	9,80%	56	8,69%	9	3,82%	23	4,12%	19	4,87%	39,8	8,82%
	36	8,39%	54	6,76%	34	6,72%	29	2,44%	24	1,99%	37,4	7,8%
					1	3,77%	14	3,89%	3	6,82%	3,6	3,72%
	332	12,94%	243	10,37%	229	9,04%	286	11,24%	313	11,09%	286,2	10,99%

DUMLU
ÜNİVERSİTESİ

Çizelge 72.

	88		89		90		91		92		88-92 ort.	
	İK 3 TERCİH TOPLAMI		İK 3 TERCİH TOPLAMI		İK 3 TERCİH TOPLAMI		İK 3 TERCİH TOPLAMI		İK 3 TERCİH TOPLAMI		İK 3 TERCİH TOPL. ORT.	
	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%
	84	32,31%	54	24,81%	65	27,78%	54	31,48%	49	26,92%	61,2	26,69%
	92	14,54%	47	9,97%	69	11,35%	79	9,33%	36	4,22%	74,6	9,03%
							6	23,08%	3	9,68%	1,8	6,59%
	129	26,07%	142	26,89%	197	17,22%	229	12,26%	290	21,38%	197,4	22,29%
	290	56,52%	287	58,37%	331	63,30%	323	35,94%	346	53,68%	319,4	57,39%
	181	11,81%	192	11,81%	200	12,38%	242	13,92%	217	10,19%	206,4	12,01%
	143	5,22%	119	7,78%	41	5,27%	51	5,61%	63	7,82%	83,4	7,99%
	65	9,62%	45	6,67%	44	5,57%	38	7,17%	25	6,77%	53,4	6,54%
			2	8,81%	4	5,97%	8	7,62%	8	5,90%	4,5	2,74%
	984	16,74%	929	15,27%	1.091	16,75%	1.078	17,25%	1.054	13,72%	1.017,4	16,34%

DUMLU
ÜNİVERSİTESİ

Çizelge 71:

	85		89		90		91		92		85-92 ort.	
	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%
272	41,03%	179	39,64%	255	33,74%	226	29,05%	226	29,37%	227,8	32,60%	
51	11,64%	38	14,57%	71	17,19%	43	30,45%	49	11,51%	54,4	13,21%	
18	2,30%	13	2,46%	8	1,33%	13	2,15%	14	2,44%	14,2	2,16%	
107	22,02%	128	29,57%	121	20,68%	112	21,81%	122	23,35%	118	22,56%	
94	47,24%	78	38,02%	65	51,16%	89	41,75%	94	46,52%	85,6	9,374	
22	3,20%	15	2,03%	21	2,68%	19	2,43%	20	2,24%	19,4	2,32%	
6	12,00%	5	10,64%	10	10,87%	12	19,31%	24	12,18%	11,4	11,36%	
48	18,11%	54	12,11%	54	19,55%	91	18,42%	84	12,19%	65,2	14,27%	
7	6,69%	6	5,31%	11	10,00%	22	9,78%	14	8,08%	12,8	2,94%	
621	16,85%	532	14,19%	619	15,47%	624	15,18%	541	14,41%	607,8	12,21%	

EĞİTİM
ÜNİVERSİTESİ

Çizelge 72:

	88		89		90		91		92		85-92 ort.	
	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%
42	15,75%	34	18,78%	41	18,98%	29	13,24%	41	17,80%	37,4	17,33%	
9	5,20%	19	10,27%	12	6,19%	25	9,43%	26	9,22%	18,2	8,08%	
7	4,67%	2	1,05%	9	5,89%	3	1,45%	3	1,55%	4,8	2,90%	
21	11,86%	20	9,32%	34	15,99%	49	21,68%	53	22,64%	32,4	16,36%	
11	22,45%	3	5,86%	7	12,50%	12	21,05%	16	29,09%	9,8	18,99%	
27	8,65%	28	8,14%	36	7,43%	17	7,11%	25	6,87%	24,6	7,64%	
30	5,45%	38	5,13%	33	4,99%	24	5,62%	32	3,89%	23,6	4,91%	
24	5,84%	24	5,21%	21	4,79%	46	8,65%	38	5,67%	20,6	6,02%	
12	24,49%	19	11,69%	26	9,35%	21	7,36%	34	9,15%	20,4	12,47%	
181	8,74%	147	7,46%	209	7,96%	247	8,17%	238	8,30%	216,8	8,21%	

EĞİTİM
ÜNİVERSİTESİ

Çizelge No:

	88		89		90		91		92		93-94 YILI		
	YERLESEN	%	YERLESEN	%	YERLESEN	%	YERLESEN	%	YERLESEN	%	YERLESEN	%	
FIRAT ÜNİVERSİTESİ	39	14,50%	35	29,07%	34	12,66%	29	12,09%	18	8,55%	24,4	15,33%	
	26	9,29%	35	13,31%	15	6,27%	31	9,69%	33	10,19%	26,8	9,44%	
	2	3,81%	18	4,53%	4	1,74%	9	3,05%	4	1,78%	7,4	2,78%	
			24	14,57%	20	11,78%	34	17,43%	34	15,69%	22,4	11,15%	
	10	7,21	8	6,61%	32	7,36%	15	13,79%	14	9,33%	12	8,29%	
	7	9,46	8	11,94%	6		10	19,23%	17	32,08%	9,6	16,59%	
	2	5,27%	2	3,57%	3	3,51%	0	0,00%	3	5,08%			
		52	8,88%	33	2,71%	123	7,08%	190	1,95%	193	8,36%	157	8,33%

Çizelge No:

	88		89		90		91		92		93-94 YILI		
	YERLESEN	%	YERLESEN	%	YERLESEN	%	YERLESEN	%	YERLESEN	%	YERLESEN	%	
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	84	19,58%	71	11,78%	86	21,08%	80	15,61%	89	21,36%	82	20,63%	
	27	7,57%	30	4,33%	48	12,90%	25	6,79%	27	10,05%	33,4	9,11%	
	4	1,07%	3	1,03%	5	1,66%	4	1,31%	8	2,65%	5	1,69%	
	129	13,55	362	13,69	462	12,99%	603	15,69%	903	30,03%	491,6	14,43%	
	22	13,02	35	19,62	42	19,7%	62	28,14%	47	22,31%	41,2	20,15%	
	7	11,48	5	5,16	7	12,36%	4	7,27%	14	25,41%	7	12,41%	
	103	10,14%	102	9,55%	116	10,38%	108	3,29%	127	7,89%	112,2	9,31%	
		351	17,51%	419	13,01%	163	10,12%	46	4,61%	42	3,63%	304,2	9,39%
	13	3,69%	13	3,14%	17	4,13%	27	5,00%	20	4,63%	18	5,17%	
	5	15,10%	3	6,38%	7	9,09%	6	7,16%	7	8,75%	5,6	8,99%	
	1251	15,70%	1.639	17,25%	952	11,36%	967	11,24%	1.391	14,18%	1.100,2	12,59%	

Çizelge 7b.

	85		90		91		92		85-92 ort.	
	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TER. TOPL. ORT. YERLEŞEN	%
GAZİANTEP	8	2,67%	13	23,27%	7	1,97%	9	21,03%	1,6	24,29%
ÇUKUROVA	26	8,39%	19	3,07%	23	6,46%	14	3,33%	20	2,35%
ANTALYA	3	13,64	8	33,21%	8	2,31%	10	13,33%	2,2	697,13%
ADANA	0	0,00%	3	8,11%	3	6,38%	3	37,50%	2,4	7,98%
KAHRAMANMARAŞ	22	7,07%	14	4,78%	17	4,96%	18	4,58%	18,8	5,84%
ISPARTA	31	8,01%	10	2,29%	43	7,21%	43	5,03%	32	5,31%
DIYARBAKIR	1	1,29%	4	17,29%	2	5,52%	4	11,29%	2	7,25%
TOPLAM	90	6,90%	71	5,67%	102	3,18%	118	6,34%	93,8	6,56%

Çizelge 7p.

	85		90		91		92		85-92 ort.	
	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TER. TOPL. ORT. YERLEŞEN	%
HACI DİPTE	250	44,17%	215	42,59%	202	4,69%	264	46,19%	237,2	41,09%
ÇUKUROVA	53	5,77%	76	7,28%	42	1,56%	50	7,33%	50	6,76%
ANTALYA	6	1,64%	4	1,63%	8	1,28%	9	1,69%	8,2	2,13%
ADANA	72	11,2%	66	11,50%	101	1,51%	102	15,77%	82	13,03%
ISPARTA	54	5,33%	58	5,92%	71	6,34%	59	5,79%	59,4	5,54%
DIYARBAKIR	190	34,48%	174	35,23%	177	36,28%	211	38,22%	188	36,14%
TOPLAM	566	18,44%	509	11,46%	466	11,40%	599	13,11%	538	14,28%
GAZİANTEP										
KAHRAMANMARAŞ										
ADANA										
ISPARTA										
ANTALYA										
ÇUKUROVA										
ADANA										
ISPARTA										
ANTALYA										
KAHRAMANMARAŞ										
GAZİANTEP										
TOPLAM	331	15,74%	714	13,07%	830	14,31%	858	13,80%	794,2	13,76%

Çizelge 7c

	88		89		90		91		92		84-92 ort.	
	İK 3 TERCİH TOPLAMI		İK 3 TERCİH TOPLAMI		İK 3 TERCİH TOPLAMI		İK 3 TERCİH TOPLAMI		İK 3 TERCİH TOPLAMI		İK 3 TER. TOPL. ORT.	
	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%
	2	6,99%	4	8,33%	10	33,81%	15	30,23%	13	25,00%	8,5	13,91%
	2	4,65%	3	6,67%	1	1,56%	5	6,33%	4	3,74%	3	4,54%
	7	2,97%			4	3,45%	5	1,33%	5	2,31%	4,5	2,01%
	16	7,92%	14	9,27%	44	14,92%	76	21,41%	55	14,29%	41,2	17,031%
	2	2,33%	4	1,53%	2	3,45%	2	1,79%	3	0,69%	2	63,30%
			9	14,06%							1,8	2,0311
	13	7,56%	15	7,44%	22	10,53%	20	9,24%	25	11,76%	35,2	9,33%
	13	4,63%	5	3,07%	4	1,56%	12	4,11%	18	5,69%	10	3,87%
	32	5,14%	35	4,27%	45	5,72%	55	5,20%	56	6,63%	41,6	5,49%
							7	12,50%	4	7,41%	2,2	3,98%
	86	1,33%	89	4,36%	140	6,80%	154	8,81%	182	7,76%	131,2	6,79%

BÜYÜK
ÜNİVERSİTESİ

Çizelge 7d

	88		89		90		91		92		84-92 ort.	
	İK 3 TERCİH TOPLAMI		İK 3 TERCİH TOPLAMI		İK 3 TERCİH TOPLAMI		İK 3 TERCİH TOPLAMI		İK 3 TERCİH TOPLAMI		İK 3 TER. TOPL. ORT.	
	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%	YERLEŞEN	%
	445	20,91%	344	27,11%	442	27,64%	310	23,55%	327	20,12%	385,8	25,09%
	12	1,63%	26	3,34%	42	4,61%	49	5,48%	28	2,49%	31,4	3,33%
	32	3,94%	17	2,22%	12	2,04%	16	2,56%	12	1,49%	18	2,19%
	79	36,62%	86	24,29	74	26,64%	164	33,44%	106	34,99%	90	30,18%
	341	43,29%	898	36,50	826	42,91%	818	36,17%	673	33,52%	807,2	37,70%
	208	21,63%	139	21,48	152	17,62%	162	23,18%	201	21,66%	175,6	21,67%
	208	15,28%	217	14,27%	504	16,04%	347	16,76%	337	14,59%	232,6	13,44%
			3	4,17%	2	2,74%	1	1,23%	1	1,36%	1,4	1,30%
	14	4,37%	12	5,50%	32	6,81%	31	4,65%	44	6,75%	24,8	5,26%
	25	7,09%	42	7,36%	21	5,80%	24	5,43%	32	6,10%	24,8	5,94%
	21	5,49%	43	11,89%	24	7,01%	40	10,00%	28	6,82%	31,2	8,26%
	1485	21,66%	1877	26,18%	1355	36,27%	1532	19,22%	1790	16,82%	1877,8	19,54%

İSTANBUL
ÜNİVERSİTESİ

Çizelge 76:

11	89		90		91		92		81-92 ort.		
	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	
271	10,00%	296	10,47%	55	11,21%	200	9,70%	501	9,43%	226,6	9,71%
2	3,70%	2	5,73%	4	8,08%	0	0,00%	1	1,96%	1,8	3,00%
30	5,71%	30	7,63%	15	3,69%	22	5,97%	2,6	5,24%	27,2	6,41%
44	6,12%	43	5,19%	45	5,59%	51	6,37%	2,6	3,00%	41,8	5,16%
347	4,98%	371	8,97%	419	9,47%	306	7,97%	354	7,37%	319,4	8,46%

İSTANBUL
TECNİK
ÜNİVERSİTESİ

Çizelge 77:

11	89		90		91		92		81-92 ort.		
	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	
30	15,79%	31	20,61%	11	20,14%	38	32,23%	40	21,20%	42	22,87%
42	5,29%	45	5,43%	66	7,17%	52	5,71%	61	6,52%	53,2	6,10%
6	1,74%	4	1,20%	7	2,04%	0	0,00%	2	0,80%	4	1,17%
21	5,13	25	6,76%	45	5,89%	63	4,46%	94	1,18%	50,2	1,90%
4	1,79%	14	6,48%	13	5,02%	26	7,60%	11	4,10%	14,4	5,00%
134	11,84%	17	8,09%	21	2,83%	62	7,14%	59	6,32%	74,0	7,67%
60	7,09%	50	5,94%	34	6,03%	69	7,73%	7,6	7,38%	61,8	6,84%
6	5,82%	1	17,55%	8	7,41%	3	2,78%	14	11,48%	10,4	96,30%
303	7,84%	210	7,06%	345	6,32%	333	7,61%	362	7,66%	310,6	7,30%

KARADENİZ
ÜNİVERSİTESİ

Çizelge 7a:

	88		89		90		91		92		14-92 arası	
	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN	%
MAMARA	49	17,59%	49	17,69%	65	21,81%	58	20,32%	42	14,74%	22,6	18,69%
ÜNİVERSİTESİ	12	12,12%	8	4,67%	19	17,79%	8	7,77%	7	6,80%	6,8	6,47%
	142	19,45%	191	15,84%	228	17,89%	255	16,36%	316	19,36%	229,2	17,87%
	209	30,45%	229	12,36%	339	31,84%	337	31,51%	416	38,37%	310	33,07%
	6	1,79%	7	10,45%	12	14,46%	12	14,46%	38	32,26%	12,6	14,07%
	168	19,67%	164	18,81%	186	11,75%	199	16,10%	231	14,86%	171,4	17,64%
	160	16,28%	54	12,16%	55	11,98%	56	13,79%	83	17,18%	81,6	14,38%
	8	5,89%	9	5,06%	10	4,07%	22	4,00%	26	10,36%	15	6,51%
	12	5,21%	7	4,69%	20	10,75%	8	3,83%	23	10,37%	14	7,49%
	786	19,43%	722	17,59%	954	13,97%	927	14,76%	1.172	20,71%	906,2	19,38%

Çizelge 7b:

	88		89		90		91		92		14-92 arası	
	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN	%
MAMAR	20	15,04%	33	24,69%	31	22,79%	19	13,99%	18	13,24%	23,8	17,35%
ÜNİVERSİTESİ	0	0,00%	3	4,49%	3	2,70%	6	4,00%	0	0,00%	1,6	1,16%
	10	4,70%	12	9,09%	7	5,19%	8	6,02%	11	7,97%	9,6	7,38%
	4	3,14%	4	7,41%	4	7,69%	2	2,65%	9	17,31%	5,2	5,76%
	5	3,14%	9	15,09%	10	15,13%	12	20,00%	19	16,36%	2,6	4,00%
	43	9,71%	63	12,37%	55	11,07%	42	1,62%	48	9,76%	30,4	10,35%

Ciğdege 7s

	88		89		90		91		92		88-92 ort.	
	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN %	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN %	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN %	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN %	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN %	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN %	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN %	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN %	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN %	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN %	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN %	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN %
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	53 24,42%	45 26,79%	54 31,88%	45 26,88%	54 31,88%	45 26,88%	43 19,33%	45 26,88%	43 19,33%	43 19,33%	48,4 25,60%	43 19,33%
	1 1,82%	1 1,92%	3 1,67%	3 1,67%	3 1,67%	1 0,50%	1 0,50%	1 0,50%	3 1,35%	3 1,35%	4,2 2,40%	3 1,35%
	4 1,40%	2 0,70%	4 1,45%	4 1,45%	4 1,45%	5 1,80%	5 1,80%	5 1,80%	4 1,35%	5 1,80%	4,2 1,40%	4,2 1,40%
	53 11,67%	56 11,91%	97 18,10%	97 18,10%	97 18,10%	159 16,77%	161 12,81%	161 12,81%	161 12,81%	161 12,81%	101,7 12,60%	161 12,81%
	5 11,86%	15 20,00%		16 25,51%		19 23,06%	38 9,93%	38 9,93%	38 9,93%	38 9,93%	19 23,34%	38 9,93%
	18 6,57%	6 2,17%		10 3,88%		7 1,61%		7 1,61%	9 2,43%	9 2,43%	10 3,47%	9 2,43%
	51 6,18%	33 7,40%		13 3,72%		39 7,58%		39 7,58%	19 5,33%	19 5,33%	33,6 5,60%	19 5,33%
	32 8,16%	29 6,59%		22 5,33%		35 7,46%		35 7,46%	57 11,35%	57 11,35%	41,6 7,78%	57 11,35%
	8 11,76%	17 1,11%		13 3,69%		21 10,40%		21 10,40%	17 7,19%	17 7,19%	11,2 9,79%	17 7,19%
	232 8,66%	224 8,40%		244 8,83%		322 11,23%		322 11,23%	395 9,75%	395 9,75%	281,4 9,37%	395 9,75%

Ciğdege 7s

	88		89		90		91		92		88-92 ort.	
	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN %	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN %	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN %	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN %	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN %	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN %	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN %	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN %	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN %	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN %	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN %	İK 3 TERCIH TOPLAMI YERLEŞEN %
GRİTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	367 21,28%	462 27,73%	354 27,42%	365 28,42%	354 27,42%	365 28,42%	377 28,82%	365 28,42%	377 28,82%	377 28,82%	373 27,19%	377 28,82%
	21 3,81%	35 5,16%	31 4,82%	30 4,82%	31 4,82%	30 4,82%	50 8,64%	30 4,82%	50 8,64%	50 8,64%	34,2 5,19%	50 8,64%
	109 28,92%	61 17,64%	64 17,88%	71 20,82%	64 17,88%	71 20,82%	91 22,69%	64 17,88%	91 22,69%	91 22,69%	79,2 21,42%	91 22,69%
	54 1,62%	51 19,25%	49 17,41%	35 21,18%	49 17,41%	35 21,18%		35 21,18%	59 25,79%	59 25,79%	55,2 20,19%	59 25,79%
	272 66,27%	265 65,27%	266 67,32%	302 47,88%	266 67,32%	302 47,88%	258 52,42%	266 67,32%	258 52,42%	258 52,42%	248 38,69%	258 52,42%
	530 26,63%	815 26,20%	756 35,27%	731 25,92%	756 35,27%	731 25,92%	823 26,92%	756 35,27%	823 26,92%	823 26,92%	791,6 25,19%	823 26,92%

Çizelge 71: 88-92 arası

YIL	88		89		90		91		92		88-92 arası	
	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%
1	2	3,77%	1	1,82%	2	3,03%	1	1,47%			12	3,31%
2	1	0,61%	5	2,99%	4	3,06%	4	1,99%	5	2,39%	38	1,57%
3	1	0,61%	5	2,99%	8	3,69%	11	5,21%	39	6,09%	78	1,29%
4	4	1,29%	5	1,64%	4	6,09%	8	12,09%	2	6,15%	46	343,29%
5	6	5,15%	3	2,61%	7	6,14%	4	2,84%				
6	33	5,16%	27	8,04%	5	12,16%	15	18,59%			12	1,40%
7	5	5,45%	1	2,78%	0	0,00%	5	17,14%	11	10,39%	62	8,48%
8	1	3,31%	1	1,39%	0	0,00%	5	17,14%			38	5,39%
9	23	62,26%	43	4,19%	34	4,53%	49	6,09%	37	5,67%	472	5,05%

YÜZDÜSÜ
YIL
(UNIVERSİTESİ)

Çizelge 75: 88-92 arası

YIL	88		89		90		91		92		88-92 arası	
	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 TERCİH TOPLAMI YERLEŞEN	%
1	1	4,30%	69	34,33%	65	61,62%	54	34,53%	72	42,61%	682	41,20%
2	1	4,30%									0,2	0,47%
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
19												
20												
21												
22												
23												
24												
25												
26												
27												
28												
29												
30												
31												
32												
33												
34												
35												
36												
37												
38												
39												
40												
41												
42												
43												
44												
45												
46												
47												
48												
49												
50												
51												
52												
53												
54												
55												
56												
57												
58												
59												
60												
61												
62												
63												
64												
65												
66												
67												
68												
69												
70												
71												
72												
73												
74												
75												
76												
77												
78												
79												
80												
81												
82												
83												
84												
85												
86												
87												
88												
89												
90												
91												
92												
93												
94												
95												
96												
97												
98												
99												
100												
101												
102												
103												
104												
105												
106												
107												
108												
109												
110												
111												
112												
113												
114												
115												
116												
117												
118												
119												
120												
121												
122												
123												
124												
125												
126												
127												
128												
129												
130												
131												
132												
133												
134												
135												
136												
137												
138												
139												
140												
141					</							

Y. Saygıoğlu 17

İK 3 BİRCİHTOPLAMI YERLEŞEN	%	85		90		91		92		88-92 ort.	
		İK 3 BİRCİHTOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 BİRCİHTOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 BİRCİHTOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 BİRCİHTOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 BİRCİHTOPLAMI YERLEŞEN	%
53	25,29%	53	23,59%	83	31,09%	81	27,36%	69	22,19%	70,2	25,90%
15	4,87%	19	4,91%	40	10,61%	34	8,82%	44	8,24%	31,2	7,50%
8	3,46%	3	2,88%	3	1,46%	2	0,80%	2	0,83%	4,6	1,46%
36	16,35%	38	10,12%	91	9,43%	111	13,38%	244	17,45%	2,6	12,23%
134	36,33%	138	31,61%	221	37,86%	254	41,19%	214	38,01%	193,6	35,69%
37	12,54%	31	14,69%	36	13,85%	32	11,83%	43	11,85%	36,2	12,28%
30	11,95%	32	12,17%	33	10,11%	32	5,44%	45	12,36%	34,2	11,33%
4	2,27%	6	2,73%	9	2,71%	3	1,15%	8	1,97%	3,4	2,17%
213	14,43%	203	15,94%	150	14,46%	15	5,00%	37	5,43%	126,6	10,78%
60	7,16%	89	7,28%	114	9,24%	177	13,68%	172	9,33%	126,6	9,39%
27	14,35%	32	16,33%	16	10,86%	27	14,9%	14	9,73%	25,2	13,18%
653	13,73%	665	14,17%	790	14,19%	460	14,17%	490	12,43%	775,8	13,21%

Çizge 7 z:

İK 3 BİRCİHTOPLAMI YERLEŞEN	%	89		90		91		92		88-92 ort.	
		İK 3 BİRCİHTOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 BİRCİHTOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 BİRCİHTOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 BİRCİHTOPLAMI YERLEŞEN	%	İK 3 BİRCİHTOPLAMI YERLEŞEN	%
35	15,42%	28	16,47%	21	10,24%	14	5,64%	12	6,67%	22,2	11,25%
8	3,48%	4	1,72%	14	6,28%	23	8,85%	12	5,04%	12,4	5,05%
9	3,38%	4	1,80%	7	3,13%	4	1,54%	2	1,20%	5,4	2,37%
				26	4,68%	33	6,95%	27	5,11%	17,2	3,18%
1	1,12%	4	6,25%	15	3,47%	8	14,04%	10	11,36%	6,2	7,26%
7	3,18%	3	1,37%	11	4,33%	8	3,32%	7	1,56%	7,2	2,55%
208	13,47%	144	7,52%	21	2,98%	56	2,32%	45	4,72%	97,6	6,20%
117	7,07%	132	7,89%	128	5,96%	204	5,72%	205	10,27%	153	8,44%
28	5,83%	20	5,69%	21	5,69%	19	5,74%	28	5,26%	23,2	7,4%
408	8,43%	545	7,08%	272	5,71%	379	7,34%	376	7,68%	355,9	7,15%

Çizelge 76c

	88		89		90		91		92		88-92 ort.	
	İK 3 TERCİH TOPLAMI	YERLEŞEN %	İK 3 TERCİH TOPLAMI	YERLEŞEN %	İK 3 TERCİH TOPLAMI	YERLEŞEN %	İK 3 TERCİH TOPLAMI	YERLEŞEN %	İK 3 TERCİH TOPLAMI	YERLEŞEN %	İK 3 TERCİH TOPLAMI	YERLEŞEN %
	77	26,64%	60	19,80%	72	21,51%	51	15,78%	52	14,97%	53	14,32%
	49	9,39%	57	11,26%	57	10,46%	52	9,27%	27	6,07%	43,4	9,32%
	5	2,24%	6	2,65%	5	2,29%	8	3,70%	6	2,36%	6	2,59%
	71	15,47%	79	14,45%	104	19,24%	122	21,29%	133	17,99%	161,8	16,51%
	41	12,02%	22	16,60%	47	19,18%	51	14,86%	81	18,58%	48,4	16,50%
	95	7,53%	99	7,48%	111	29,27%	9	26,45%	9	26,45%	4	10,30%
	12	3,28%	3	3,15%	120	3,15%	119	5,13%	111	8,49%	108,8	3,37%
					6	1,93%	20	4,23%	7	1,92%	16,8	4,30%
	46	9,37%	30	6,06%	11	4,03%	35	26,4%	16	3,38%	27,6	6,38%
	38	10,83%	55	13,58%	31	10,26%	67	13,77%	86	12,78%	60,2	12,12%
	16	11,85%	14	1,63%	7	4,40%	17	8,35%	9	3,49%	12,6	8,39%
	431	10,09%	430	10,22%	491	10,79%	451	11,46%	523	10,45%	491,6	10,46%

ULUDAĞ
ÜNİVERSİTESİ

Çizelge 77c

	88		89		90		91		92		88-92 ort.	
	İK 3 TERCİH TOPLAMI	YERLEŞEN %	İK 3 TERCİH TOPLAMI	YERLEŞEN %	İK 3 TERCİH TOPLAMI	YERLEŞEN %	İK 3 TERCİH TOPLAMI	YERLEŞEN %	İK 3 TERCİH TOPLAMI	YERLEŞEN %	İK 3 TERCİH TOPLAMI	YERLEŞEN %
	140	6,18%	119	5,57%	125	5,99%	116	5,57%	92	4,73%	11,9	5,82%
	-	0,39%	2	1,91%	5	1,69%	7	2,24%	4	1,25%	4,6	1,44%
	11	5,48%	21	8,75%	21	7,37%	12	6,24%	19	5,90%	16,8	6,78%
	46	8,32%	31	5,55%	24	4,62%	51	8,84%	36	7,03%	53,6	6,06%
	198	6,36%	176	5,51%	1,26	5,48%	166	5,26%	169	5,27%	177	5,90%

MİLLÎ
ÜNİVERSİTESİ

Ek: 2

Çizelge 7: 1988-89 Yılı İtibarıyla Üniversiteler Bazında İlk Üç Tercih Toplam Yerleşenlerin Karşılaştırılması (Puan Türlerinin Ön Bilgi Tablosu)

BÖLÜMLER	88		89		90		91		92		88-92 arası	
	İLK 3 TERC. TOPL. YERLEŞEN	%	İLK 3 TERC. TOPL. YERLEŞEN	%	İLK 3 TERC. TOPL. YERLEŞEN	%	İLK 3 TERC. TOPL. YERLEŞEN	%	İLK 3 TERC. TOPL. YERLEŞEN	%	İLK 3 TERC. TOPL. YERLEŞEN	%
ÖYS												
TIP												
MÜH.												
FEN B.												
EĞİT. B.												
SOSYAL												
DİL B.												
İKT. & İD.												
ZİRAAT												
ÖSS												
SOS												
TEKNİK												
SAGLIK												

Ek: 3

Çizelge 8: 1988-1992 Yıllarında (Toplam 5 Yıllık Dönemde) Üniversiteler
İtibariyle İlk Üç Tercihinden Birini Kazananların Oranları

ÜNİVERSİTE	1988	1989	1990	1991	1992	1988-1992 ORT.
1. AKDENİZ	9,92%	8,09%	6,57%	8,14%	6,68%	7,88%
2. ANADOLU	30,22%	31,34%	26,59%	26,15%	35,51%	29,96%
3. ANKARA	19,80%	19,27%	18,76%	18,65%	17,00%	18,70%
4. ATATÜRK	6,10%	6,27%	6,02%	6,76%	9,92%	7,07%
5. BİLKENT	20,97%	20,94%	16,80%	17,66%	16,60%	18,59%
6. BOĞAZIÇI	50,58%	53,32%	54,97%	54,45%	54,11%	53,49%
7. CUMHURİYET	7,22%	7,54%	5,92%	6,37%	5,66%	6,54%
8. CUKUROVA	10,82%	9,31%	9,37%	9,89%	9,60%	9,80%
9. DICLE	12,94%	10,37%	9,04%	11,54%	11,08%	10,99%
10. 9 EYLÜL	16,74%	15,27%	16,75%	17,23%	15,72%	16,34%
11. EGE	16,85%	14,15%	15,47%	15,18%	14,41%	15,21%
12. ERCİYES	8,74%	7,40%	7,96%	8,77%	8,30%	8,25%
13. FIRAT	8,88%	8,71%	7,08%	9,50%	8,96%	8,63%
14. GAZİ	14,70%	12,25%	11,36%	11,24%	14,19%	12,75%
15. GAZİANTEP	6,90%	6,71%	5,67%	14,31%	6,34%	7,99%
16. HACETTEPE	13,74%	12,89%	13,67%	8,81%	13,89%	12,60%
17. İNÖNÜ	5,33%	4,98%	6,88%	19,25%	6,74%	8,64%
18. İSTANBUL	21,66%	20,18%	20,27%	7,07%	16,82%	17,20%
19. İ.T.Ü.	8,98%	8,97%	9,47%	7,61%	7,97%	8,60%
20. KARADENİZ	7,88%	7,06%	6,32%	18,76%	7,64%	9,53%
21. MARMARA	19,43%	17,52%	18,97%	8,62%	20,71%	17,05%
22. MİMAR S.Ü.	9,71%	12,80%	11,07%	11,23%	9,76%	10,91%
23. 19 MAYIS	8,66%	8,40%	8,83%	24,95%	9,73%	12,11%
24. O.D.T.Ü.	26,03%	26,20%	25,27%	14,57%	26,80%	23,77%
25. SELÇUK	12,70%	12,57%	14,19%	14,57%	12,42%	13,31%
26. TRAKYA	8,43%	7,08%	5,71%	7,35%	7,08%	7,13%
27. ULUDAĞ	10,09%	10,02%	10,70%	11,46%	10,04%	10,46%
28. YILDIZ	6,06%	5,51%	5,48%	5,20%	5,27%	5,50%
29. 100. YIL	6,24%	5,19%	4,55%	6,09%	6,07%	5,63%
30. G.A.T.A.	43,52%	38,33%	43,92%	32,93%	9,92%	33,72%
31. DKK DENİZ Y.	5,00%					1,00%
ORTALAMA	14,68%	14,29%	14,12%	14,48%	13,50%	14,21%

Ek: 4

Çizelge 9: 1988-92 Yılları itibarıyla ilk üç tercihten birini kazananların toplamdaki yüzdelerini n Bölümler bazında karşılaştırılması (GENEL)

BÖLÜMLER	1988	1989	1990	1991	1992	1988-92 ORT.
ÖYS						
TIP	28,01%	24,91%	26,87%	24,10%	23,43%	25,60%
MÜH.	12,11%	12,20%	12,43%	10,90%	10,23%	11,71%
FEN B.	2,98%	3,31%	2,91%	2,79%	3,12%	2,96%
EĞİT. B.	14,80%	14,24%	3,69%	14,50%	16,20%	12,35%
SOSYAL	31,24%	28,28%	30,52%	30,59%	28,05%	30,24%
DİL B.	22,21%	19,30%	18,77%	21,67%	21,84%	20,72%
İKT.& İD.	17,16%	16,56%	17,24%	15,05%	14,56%	16,21%
ZİRAAT	4,21%	2,85%	3,29%	2,42%	2,25%	3,04%
ÖSS.						
SOS	11,93%	28,13%	24,87%	24,57%	33,51%	22,81%
TEKNİK	7,45%	6,94%	5,97%	7,96%	7,55%	7,25%
SAĞLIK	9,03%	9,05%	7,50%	8,52%	7,43%	8,52%
TOPLAM	14,34%	15,07%	14,01%	14,82%	15,29%	14,67%

KAYNAKLAR

- Kulaksızıoğlu, A., E.N. Kulaksızıoğlu, Meslekler Rehberi (özel Kavran Dershanesi Yayını), İstanbul 1997.*
- Kuzgun, Y., Mesleki Rehberliđin Bireylerin Yetenek ve İlgilerine Uygun Meslekleri Tanımalarına Şeklini, (AÜ. Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınlan, No: 118), Tuliana 1982.*
- Kuzgun, Y., "Karar Stratejileri Ölçeđi: Geliştirilmesi ve Standardizasyonu." R. Bayraktar. 1 Dađ (Ed.), VII. Ulusal Psikoloji Kongresi Bilimsel Çalışmaları. 22-25 Eylül 1992, Ankara Hacettepe Üniversitesi, Ankara 1993, S. 161-171.*
- ÖSYM, "Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı Adayların Yükseköğretim Programlarına İlişkin Tercihleri", ÖSYM yayınlan, Ankara, 1988.*
- ÖSYM, "Öğrenci seçme ve Yerleştirme Sınavı Adayların Yükseköğretim Programlarına İlişkin Tercihleri", ÖSYM Yayınları, Ankara, 1990.*
- ÖSYM, "Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı Adayların Yükseköğretim Programlarına İlişkin Tercihleri", ÖSYM Yayınlan, Ankara, 1991.*
- ÖSYM, "Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı Adayların Yükseköğretim Programlarına İlişkin tercihleri", ÖSYM Yayınları, Ankara, 1992.*
- Tröst, G., "Vohersage des Studienerfolgs", Westermann, Braunschweig 1975.*
- "Yükseköđretimde sorunlar ve çözümler". Cem yayınevi. İstanbul 1990*